

Chemie & co

Tekenen:

- 1) Structuurformule methaan
- 2) Structuurformule ethaan
- 3) Structuurformule propaan
- 4) Structuurformule butaan
- 5) Structuurformule pentaan
- 6) Structuurformule hexaan
- 7) Structuurformule heptaan
- 8) Structuurformule octaan
- 9) Structuurformule nonaan
- 10) Structuurformule decaan
- 11) Structuurformule methanol
- 12) Structuurformule ethanol
- 13) Structuurformule methaanzuur
- 14) Structuurformule ethaanzuur
- 15) Skeletnotatie: methaan
- 16) Skeletnotatie: ethaan
- 17) Skeletnotatie: propaan
- 18) Skeletnotatie: butaan
- 19) Skeletnotatie: pentaan
- 20) Skeletnotatie: hexaan
- 21) Skeletnotatie: heptaan
- 22) Skeletnotatie: octaan
- 23) Skeletnotatie: nonaan
- 24) Skeletnotatie: decaan
- 25) Skeletnotatie: methanol
- 26) Skeletnotatie: ethanol
- 27) Skeletnotatie: methaanzuur
- 28) Skeletnotatie: ethaanzuur

Zin lip lezen:

- 1) Methaan bestaat uit 1 koolstofatoom en 4 waterstofatomen.
- 2) Ethaan bestaat uit 2 koolstof- en 6 waterstofatomen.
- 3) Propaan bestaat uit 3 koolstof-en 8 waterstofatomen.
- 4) Butaan bestaat uit 4 koolstof-en 10 waterstofatomen.
- 5) Ethaanzuur bestaat uit 2 koolstof-, 4 waterstof- en 2 zuurstofatomen.
- 6) Methaanzuur bestaat uit 1 koolstof-, 2 waterstof- en 2 zuurstofatomen.
- 7) Ethanol bestaat uit 2 koolstof-, 6 waterstof- en 1 zuurstofatoom.
- 8) Methanol bestaat uit 1 koolstof-, 4 waterstof- en 1 zuurstofatoom.
- 9) Pentaan bestaat uit 5 koolstof- en 12 waterstofatomen.
- 10) Hexaan bestaat uit 6 koolstof- en 14 waterstofatomen.
- 11) Heptaan bestaat uit 7 koolstof- en 16 waterstofatomen.
- 12) Octaan bestaat uit 8 koolstof- en 18 waterstofatomen.
- 13) Nonaan bestaat uit 9 koolstof- en 20 waterstofatomen.
- 14) Decaan bestaat uit 10 koolstof- en 22 waterstofatomen.
- 15) De uitgang van de alkanen is -aan.

- 16) De uitgang van de alcoholen is -anol.
- 17) De uitgang van de carbonzuren is -aanzuur.
- 18) Het bolstaafmodel van methaan bevat 1 zwarte en 4 witte bollen.
- 19) Het bolstaafmodel van ethaan bevat 2 zwarte en 6 witte bollen.
- 20) Het bolstaafmodel van decaan bevat 10 zwarte en 22 witte bollen.
- 21) Het bolstaafmodel van pentaan bevat 5 zwarte en 12 witte bollen.
- 22) Het bolstaafmodel van nonaan bevat 9 zwarte en 20 witte bollen.
- 23) Het bolstaafmodel van hexaan bevat 6 zwarte en 14 witte bollen.
- 24) Het bolstaafmodel van ethanol bevat 2 zwarte, 6 witte en 1 rode bol.
- 25) Het bolstaafmodel van methaanzuur bevat 1 zwarte, 2 witte en 2 rode bollen.
- 26) Het bolstaafmodel van propaan bevat 3 zwarte en 8 witte bollen.
- 27) Alkanen bevatten enkelvoudige koolstofbindingen.
- 28) Alkanen zijn koolwaterstoffen.

Woord niet zeggen:

- 1) Petroleumether
- 2) Benzine
- 3) Kerosine
- 4) Smeermiddelen
- 5) Stookolie
- 6) Bitumen
- 7) White spirit
- 8) Vaseline
- 9) Parrafine
- 10) Diesel
- 11) Brandstof
- 12) Een oplos- en extractiemiddel in cosmetica
- 13) Bewaren van groenten
- 14) Vinaigrette in sla
- 15) Stof die mieren uitscheiden
- 16) Kleurstof rode kool
- 17) Zuur in brandnetels
- 18) Fixeren kleur
- 19) Wijn
- 20) Aardolie
- 21) Gefractioneerde destillatie
- 22) Aardgas
- 23) Giftig
- 24) Azijn
- 25) Corrosief
- 26) Alcoholen
- 27) Carbonzuren
- 28) Alkanen

Vragen:

- 1) Een lange keten bij de alkanen zorgt voor wat voor een kooktemperatuur?

Een hoog

- 2) Welke aggregatietoestand hebben de eerste 4 alkanen?

Gasvormig

- 3) Welke aggregatietoestand hebben de alkanen van C5-C18?

Vloeibaar

- 4) Zijn alkanen oplosbaar in water?

Nee

- 5) Hoe reageren alkanen met zuurstofgas?

Goed

- 6) Wat wordt er gevormd bij een volledige verbranding?

Koolstofdioxide en water

- 7) Wat wordt er gevormd bij een onvolledige verbranding?

Roet en water

- 8) Welke stoffen hebben bij de gefractioneerde destillatie van water de hoogste kooktemperatuur?

Asfalt en teer

- 9) Wat is de algemene formule van een alcohol?

$C_nH_{2n+1}OH$

- 10) Hoe noemt de functionele groep bij de alcoholen?

De hydroxylgroep

- 11) Hoe is de oplosbaarheid van alcoholen in water?

Ze lossen goed op.

- 12) Wat zijn de hoofdbestanddelen van wijn, bier?

Ethanol en water.

- 13) Hoe reageren alcoholen met zuurstofgas?

Ze reageren goed met zuurstofgas.

- 14) Waarom wordt er meestal geen ethanol gebruikt om de barbecue aan te maken?

Op ethanol zijn er in België accijnzen gelegd, hierdoor is het veel duurder dan methanol.

- 15) Hoe komt het dat hydroxiden en alcoholen verschillende eigenschappen hebben?

De OH-groep bij hydroxiden is gebonden aan een metaal met een ionbinding. Terwijl de OH-groep bij de alcoholen is gebonden aan een koolstofgroep met een atoombinding.

- 16) Hoe kan je alcohol bereiden uit een glucoseoplossing?

Door gist toe te voegen.

- 17) Hoe kan je methanol bereiden? (2 mogelijkheden)

Via een thermolyse uit hout of uit koolstofdioxide en water.

- 18) Hoe heet de functionele groep bij de carbonzuren?

De carboxylgroep.

- 19) Wie heeft de hoogste smelt- en kooktemperatuur: alkanen, alcoholen of carbonzuren?

De carbonzuren hebben de hoogste smelt- en kooktemperatuur.

- 20) Waaruit bestaat huishoudazijn?

Water en azijnzuur.

- 21) Wat gebeurt er als je ethanol laat reageren met zuurstofgas?

Er wordt ethaanzuur en water gevormd.

- 22) Hoe kun je het zure karakter van carbonzuren aantonen?

Met een zuur-base indicator.

- 23) Hoeveel zuurstofatomen bevatten de carbonzuren?

2

- 24) Hoe komt het dat azijn een goede ontkalker is?

De corrosieve werking van azijn zorgt ervoor dat de kalk verdwijnt.

25) Hoe wordt aardolie ontgonnen?

Via boortorens.

26) Welke elementen hebben paraffine, kerosine, white spirit en smeerolie gemeenschappelijk?

De elementen koolstof en waterstof.

27) Hoeveel bindingen kan een koolstofatoom aangaan?

Vier.

28) Wat is de aggregatietoestand van ethanol en methanol bij kamertemperatuur?

Vloeibaar.